

УДК 331

Вінарський С.Е., курсант 512 навчальної групи факультету № 3(економіки та менеджменту) Національної академії Національної гвардії України; солдат **Романчик Т.В.**, доцент кафедри економіки та маркетингу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», кандидат економічних наук, доцент

ПРІОРИТЕТИ ТА ЗАГРОЗИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАЙНЯТОСТІ В УКРАЇНІ

Ринок праці формується як основний елемент економічної системи, що чутливо реагує на всі процеси в суспільстві. З урахуванням реалій сьогодення стан ринку праці характеризується наявністю низки проблем, які заважають ефективному розвитку країни.

До таких проблем можна віднести наступні:

1) український ринок праці отримав значні втрати в результаті анексії Криму, бойових дій в Луганській та Донецькій областях. Локальні підприємства та регіональні офіси компаній на цих територіях зазнали серйозну руйнацію або знищення, що призвело до скорочення персоналу або ж навіть до закриття підприємств;

2) збільшується рівень міграції. Сьогодні ми маємо справу не тільки з трудовою міграцією, а й з міграцією біженців із нестабільних регіонів. Внутрішня міграція вносить додаткове навантаження на ринок праці центральних та західних регіонів України, що впливає на рівень безробіття;

3) кваліфіковані спеціалісти з України мають великий попит за кордоном через невисокий рівень фінансових очікувань, але при цьому маючи високу кваліфікацію;

4) відбувається закриття або ізоляція деяких ринків (насамперед російського) в результаті політичних подій;

5) спостерігається високий рівень прихованого безробіття, постійне зменшення абсолютної чисельності та загальне старіння населення, що призводить до скорочення чисельності трудового потенціалу України.

Зміни в економічній та політичній ситуації в країні знайшли своє відображення у сегментації ринку праці, зокрема в змінах складу працюючих, що привело до більш суттєвого прояву наступних тенденцій:

- переважає частка зайнятих в сфері виробництва послуг та інформації, тому переваги можуть мати тільки ті працівники, які схильні до підвищення кваліфікації, переосвіти та зміни місця праці;
- швидко збільшується частка працівників інтелектуальної праці;
- поступово знижується залежність особи від конкретного професійного середовища чи групи, росте професійна мобільність;
- поширюються нові форми зайнятості – зайнятість з короткостроковим трудовим контрактом (чи взагалі без нього), зайнятість без обговорених соціальних гарантій;

- росте значимість спеціалістів які мають широку спеціалізацію, здатні суміщати різні функції та операції;
- глобалізація супроводжується розширенням трудового простору працівника, що породжує нові форми зайнятості (офшорні програмісти, які працюють на дому).

Українці стали активніше шукати роботу за кордоном. Основні причини такої тенденції в останні роки мали, в основному, економічне підґрунтя (не задоволеність заробітною платнею, умовами праці) та можливість за кордоном розширити свій професійний досвід. В 2015 році до цих причин ще приєдналась нестабільна воєнно-політична ситуація в країні.

Оцінивши пріоритети та загрози трансформації зайнятості населення в Україні, можна зробити ряд висновків. По-перше, в сучасному світі глобалізація визиває фундаментальні зміни в структурі занятості, що зумовлено появою умов для більш гнучкої поведінки робітників та роботодавців. По-друге, технологічний процес та перехід до інформаційного суспільства потребує робітників більш кваліфікованих та більш мобільних, тобто здатних гнучко реагувати на зміни на ринку праці. По-третє, ступінь реалізації інтересів робітників, їх задоволеність умовами праці стають головними критеріями ефективності використання людських ресурсів.